

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ กับคณะ จำนวน ๒๐ คน
เป็นผู้เสนอ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังต่อไปนี้

- กำหนดให้สามีหรือภริยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือพี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาเป็นผู้เสียหาย (เพิ่มมาตรา ๕ (๒/๑))
- กำหนดให้การชันสูตรพลิกศพสามารถดำเนินการได้โดยแพทย์ประจำโรงพยาบาลเอกชนในประเทศหรือต่างประเทศ (ยกเลิกความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๕๐)

เหตุผล

โดยที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีบทบัญญัติบางประการที่ล้าสมัยไม่เป็นไปตามสภาพของสังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่งประชาชนบางส่วนอาศัยอยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยาโดยมิได้มีการจดทะเบียนสมรส หรือไม่มีการจดทะเบียนสมรส ทำให้เมื่อเกิดความเสียหายทางอาญาขึ้น สามีหรือภริยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือพี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาไม่อาจเป็นผู้เสียหายได้ รวมถึงในปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับการชันสูตรพลิกศพที่ให้โรงพยาบาลของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเป็นหลักแต่กลับไม่ได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชนเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องเพิ่มอำนาจแพทย์ประจำโรงพยาบาลเอกชนในประเทศหรือต่างประเทศที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับสามารถดำเนินการชันสูตรพลิกศพได้โดยตรง ดังนั้น เพื่อให้มีกลไกทางกฎหมายที่ทันสมัยสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามสภาพสังคมปัจจุบัน รวมถึงเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“ในกรณีที่จะต้องมีการขึ้นสูตรพลิกศพ ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่กับแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ซึ่งได้รับอุบัติเหตุหรือได้รับหนังสืออนุมัติจากแพทย์สภาทำการขึ้นสูตรพลิกศพโดยเร็ว ถ้าแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ดังกล่าวไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐปฏิบัติหน้าที่ ถ้าแพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แพทย์ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ หรือให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลของเอกชนหรือแพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ขึ้นทะเบียนตามระเบียบของกระทรวงสาธารณสุข หรือให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลเอกชนในต่างประเทศที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและได้รับหนังสืออนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศนั้นปฏิบัติหน้าที่ และในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลของเอกชนหรือแพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือแพทย์ของโรงพยาบาลเอกชนในต่างประเทศที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับผู้นั้น เป็นเจ้าพนักงานตามประมวล

กฎหมายอาญา ทั้งนี้ ให้นพนักงานสอบสวนและแพทย์ดังกล่าวทำบันทึกรายละเอียดแห่งการชันสูตรพลิกศพทันที และให้แพทย์ดังกล่าวทำรายงานแนบท้ายบันทึกรายละเอียดแห่งการชันสูตรพลิกศพด้วยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเรื่อง ถ้ามีความจำเป็นให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน แต่ต้องบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในสำนวนชันสูตรพลิกศพ รายงานดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนชันสูตรพลิกศพ และในกรณีที่ความตายมิได้เป็นผลแห่งการกระทำผิดอาญา ให้นพนักงานสอบสวนส่งสำนวนชันสูตรพลิกศพไปยังพนักงานอัยการเมื่อเสร็จสิ้นการชันสูตรพลิกศพโดยเร็วและให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๖”

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีบทบัญญัติบางประการที่ล้าสมัยไม่เป็นไปตามสภาพของสังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่งประชาชนบางส่วนอาศัยอยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยาโดยมิได้มีการจดทะเบียนสมรสหรือไม่มีคู่ครองมากขึ้น ทำให้เมื่อเกิดความเสียหายทางอาญาขึ้น สามีหรือภรรยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือพี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาไม่อาจเป็นผู้เสียหายได้ รวมถึงในปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับการชันสูตรพลิกศพที่ให้โรงพยาบาลของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเป็นหลักแต่กลับไม่ได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชนเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องเพิ่มอำนาจแพทย์ประจำโรงพยาบาลเอกชนในประเทศหรือต่างประเทศที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับสามารถดำเนินการชันสูตรพลิกศพได้โดยตรง ดังนั้น เพื่อให้มีกลไกทางกฎหมายที่ทันสมัยสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามสภาพสังคมปัจจุบัน รวมถึงเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้สามีหรือภรรยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือพี่น้องร่วมบิดาหรือมารดา เฉพาะแต่ในความผิดอาญา ซึ่งผู้เสียหายถูกทำร้ายถึงตายหรือบาดเจ็บจนไม่สามารถจะจัดการเองได้

๒.๒ กำหนดให้ในกรณีที่จะต้องมีการชันสูตรพลิกศพ ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่กับแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ซึ่งได้รับวุฒิบัตรหรือได้รับหนังสืออนุมัติจากแพทย์สภาทำการชันสูตรพลิกศพโดยเร็ว ถ้าแพทย์ทางนิติเวชศาสตร์ดังกล่าวไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐปฏิบัติหน้าที่ ถ้าแพทย์ประจำโรงพยาบาลของรัฐไม่มีหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้แพทย์ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ หรือให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลของเอกชนหรือแพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ขึ้นทะเบียนตามระเบียบของกระทรวงสาธารณสุข หรือให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลเอกชนในต่างประเทศที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและได้รับหนังสืออนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศนั้นปฏิบัติหน้าที่ และในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้แพทย์ประจำโรงพยาบาลของเอกชนหรือแพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือแพทย์ของโรงพยาบาลเอกชนในต่างประเทศที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับผู้นั้น เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ทั้งนี้ ให้พนักงานสอบสวนและแพทย์ดังกล่าวทำบันทึกรายละเอียดแห่งการชันสูตรพลิกศพทันที และให้แพทย์ดังกล่าวทำรายงานแนบท้ายบันทึกรายละเอียดแห่งการชันสูตรพลิกศพด้วยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเรื่อง ถ้ามีความจำเป็นให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน แต่ต้องบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในสำนวนชันสูตรพลิกศพ

รายงานดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนชั้นสูตรพริกศพ และในกรณีที่ความตายมิได้เป็นผลแห่งการกระทำผิดอาญา ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนชั้นสูตรพริกศพไปยังพนักงานอัยการเมื่อเสร็จสิ้นการชั้นสูตรพริกศพโดยเร็วและให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๕๖

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

เมื่อมีพระราชบัญญัตินี้จะส่งผลให้กลไกทางกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของผู้เสียหายที่มีการกำหนดให้ครอบคลุมมากขึ้น ตลอดจนการชั้นสูตรพริกศพยังสามารถเชิญผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาดำเนินการชั้นสูตรพริกศพในประเทศและใช้ผลการชั้นสูตรในสำนวนคดีได้อีกด้วย ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานในทางอาญามีความทันสมัยและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามสภาพสังคมปัจจุบัน รวมถึงเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนมากขึ้น
